

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти МОН України

Український державний університет науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро

Українська асоціація управління проєктами «УКРНЕТ», м. Київ

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)

Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ

Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса

Честоховський політехнічний університет, Польща

Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща

Університет в Мішкольце, Угорщина

Інститут підвищення кваліфікації, Будапешт, Угорщина

Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща

Astana IT University, Kazakhstan

за підтримки:

Центр Українсько-європейського наукового співробітництва

Видавничий дім «Гельветика»

Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

(24-25 березня 2022 року)

**ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2022**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**
(24-25 березня 2022 року)

ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2022

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України № 22.1/10-28 від 12.01.2022 року за № 47 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності: збірник наукових праць за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (24-25 березня 2022 р.). – УДУНТ, УКРNET, НДІВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2022. 421 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проєктами, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

© Український державний університет науки і технологій, 2022
© Українська асоціація управління проєктами, 2022
© Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2022
© Колектив авторів збірника, 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- ПРОЙДАК Ю.С.** – голова, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- БУШУЄВ С.Д.** – співголова, президент Української асоціації управління проектами «УКРНЕТ», доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського Національного університету будівництва та архітектури;
- ДОРОШЕНКО О.Ф.** – співголова, канд. юридичних наук, в.о. директора Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;
- ПЕТРЕНКО В.О.** – заступник голови, доктор технічних наук, професор, УДУНТ, модератор конференції;
- ДОРОЖКО Г.К.** – заступник директора НДІВ НАПрН України, кандидат технічних наук, доцент, модератор конференції;
- МОЛОКАНОВА В.М.** – доктор технічних наук, професор кафедри системного аналізу та управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; модератор конференції;
- ВІХЛЯЄВ М.Ю.** – доктор юридичних наук, професор, директор Центру Українсько-європейського наукового співробітництва;
- ПЕРЕРВА П.Г.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», професор університету в Мішкольце (Угорщина);
- ЧЕРНОВ С.К.** – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв;
- ЛАПКІНА І.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проектами Одеського національного морського університету;
- ЗАВГОРОДНЯ О.О.** – доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки, політичної економіки та управління УДУНТ;
- КІРІН Р.С.** – доктор юридичних наук, судовий експерт, Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, м. Дніпро;
- КОЗЕНКОВ Д.Є.** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту УДУНТ;
- КОРОГОД Н.П.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ;
- САВЧУК Л.М.** – кандидат економічних наук, професор, декан факультету комп'ютерних систем, енергетики і автоматизації УДУНТ;
- ЮРЧИШИН О.Я.** – кандидат технічних наук, доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій НТУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ

ПЕРЕДМОВА

д.т.н., професор МОЛОКАНОВА В.М.....13

KUZNETSOV V., KUZNETSOVA A.

**BASIC APPROACHES TO THE FUNCTIONING OF THE
ELECTRICITY MARKET.....18**

**БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., ЗАВГОРОДНЯ О.О., ЗАБРОДСЬКА А.А.
НАЦІОНАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ:
ВІД РЕАКТИВНОГО ДО ПРОАКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.....25**

ГІЛЬОРМЕ Т.В.

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ СИСТЕМ ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ.....30**

ЖИВЦОВА Л.І., БРОВЧЕНКО К.А.

**ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «SMART CITY»
НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ.....33**

КАРМАЗІНА Л.Л.

ФАЗИ АДАПТАЦІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ КОМАНДИ ІТ-ПРОЄКТУ.....39

КІЖАЄВ С.О., ПЕТРЕНКО В.О., МАЗУР А.В., МАЗУР Н.В.

**ІННОВАЦІЙНІ МЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РАМКАХ СУЧАСНОЇ
ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ.....44**

КОСЕНКО Н.В., МОРИЩАВКА Ю.О.

**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ ВИДАВНИЧОГО
ПРОЦЕСУ.....50**

КОСЕНКО Н.В., ШКОДА К.В.

**ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВНЕ УПРАВЛІННЯ У МЕДИЧНИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ.....53**

ZASORINA H.V., KARPENKO A.V. THE IMPORTANCE OF UNIVERSITY AND BUSINESS COOPERATION FOR HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT.....	251
БЕВЗО Ф.О., ПИЛЮЧЕНКО Д.В. РУЙНАЦІЯ РИНКУ ВІДЕОІГОР ДЛЯ ЦІЛОГО ПОКОЛІННЯ.....	255
БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., ЗАВГОРОДНЯ О.О. ЯКІСТЬ ПРАВОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	259
ВЕРЕС ШОМОШІ МАРІАНН, ГАВРИСЬ О.О., ТКАЧОВА Н.П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ДЛЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	264
ВЕРЕС ШОМОШІ МАРІАНН, КОСЕНКО О.П., КОБЕЛЄВА А.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ПРОЦЕСУ ТРАНСФЕРУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	270
ВОЛИНЕЦЬ І.П. ОСОБЛИВОСТІ ПРОСУВАННЯ РЕКЛАМИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ.....	276
КІРІН Р.С. ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОКРЕМИХ БЛОКІВ ІР-ЗАКОНОДАВСТВА.....	279
КОРОГОД Н.П., МИРОНЕНКО І.Є., ДОБРОГОРСЬКИЙ О.В. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В УМОВАХ ВИДАВНИЦТВА.....	284
ЛЕГА О.В., ЯЛОВЕГА Л.В., ПРИЙДАК Т.Б. ВПЛИВ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	290
МАСЛАК М.В., КОБЕЛЄВА А.В., ПЕРЕРВА П.Г. ПЕРЕДУМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	296
МАСЛАК О.І., ГРИШКО Н.Є., ЯКОВЕНКО Я.Ю. СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПАТЕНТУВАННІ.....	302

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В УМОВАХ ВИДАВНИЦТВА

Н.П. КОРОГОД*, І.Є. МИРОНЕНКО, О.В. ДОБРОГОРСЬКИЙ*****

*к.пед.н., професор, завідувач кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Інституту промислових та бізнес технологій Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро)

**к.т.н., доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Інституту промислових та бізнес технологій Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро)

***магістрант кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Інституту промислових та бізнес технологій Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро)

Необхідність прийняття ефективних управлінських рішень щодо правової охорони, розпорядження правами та інших аспектів сфери інтелектуальної власності обумовлюється тим, що саме вона є джерелом додаткового прибутку та важливим чинником підвищення конкурентоздатності підприємства будь-якої галузі.

Діяльність видавництв, яка полягає у підготовці та випуску в світ видавничої продукції, також стикається з необхідністю управління інтелектуальною власністю, оскільки пов'язана з використанням об'єктів авторського права та інших об'єктів права інтелектуальної власності.

Управління інтелектуальною власністю розглядають як діяльність, спрямовану на забезпечення координації, взаємодії та узгодженості різних рівнів та елементів управління в процесі створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності з метою підвищення ефективності діяльності підприємства [1].

До основних завдань управління інтелектуальною власністю підприємства відносять:

- аналіз використання об'єктів інтелектуальної власності;
- виявлення надлишкових та необхідних об'єктів інтелектуальної власності;
- визначення форм та методів правової охорони об'єктів інтелектуальної власності;
- визначення ключового об'єкта інтелектуальної власності;
- реалізація процедур правової охорони інтелектуальної власності;
- комерціалізація (монетизація) інтелектуальної власності;
- припинення порушень інтелектуальних прав;
- стягнення компенсацій та штрафів за незаконне використання об'єктів інтелектуальної власності [2].

Для підприємства видавничої сфери діяльності найтиповішими об'єктами права інтелектуальної власності є об'єкти авторського права (твори науки, літератури, мистецтва) і торговельна марка (позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб [3]).

Управління інтелектуальною власністю повинно здійснюватися на всіх етапах життєвого циклу об'єкта права інтелектуальною власністю: на етапі створення, набуття, комерціалізації, захисту, утилізації [4].

Так на етапі створення приймається рішення про створення об'єкта інтелектуальної власності, формується робоча група та домовляються про розподіл майнових прав та майбутнього прибутку.

На етапі набуття прав приймається рішення про отримання правової охорони та подають заявки на реєстрацію торговельної марки та об'єктів авторського права.

Етап комерціалізації (використання) здійснюється в контексті застосування певних стратегій управління. У науковій літературі [5] виділяють декілька варіантів стратегії управління інтелектуальною власністю:

- стратегія захисту від конкурентів;
- стратегія ліцензування;
- стратегія формування статутного капіталу підприємства;
- стратегія створення іміджу компанії.

Для умов діяльності підприємства видавничої галузі доцільним є застосування декількох варіантів стратегій з їх адаптацією до специфіки даної сфери. Перша з них – стратегія формування статутного капіталу підприємства шляхом включення об'єктів права інтелектуальної власності. Дана стратегія забезпечить підприємству низку переваг:

- допоможе підприємству бути більш привабливими для інвесторів, оскільки служить гарантією надійності та позитивного іміджу;
- дозволить залучити кредиторів, для яких великий статутний капітал свідчить про фінансові гарантії.

Відчужуваність майнових прав передбачає, що вони належать учаснику товариства. Якщо майнові права належать декільком особам, то всі ці особи стають учасниками товариства. Такими особами можуть бути співавтори об'єкта права інтелектуальної власності. Окрім цього, майнові права можуть належати автору і роботодавцю.

Якщо майнові права належать декільком особам, то розмір часток у статутному капіталі товариства кожного з них визначається на основі установчого договору або іншого документа, оформленого за допомогою нотаріуса.

Процедура внесення майнових прав інтелектуальної власності до статутного капіталу розпочинається з ідентифікації об'єктів права інтелектуальної власності та з'ясування власників прав на них, можливості використання цих об'єктів на даному підприємстві, а також терміну чинності майнових прав.

При цьому необхідною процедурою при внесенні об'єктів інтелектуальної власності до статутного капіталу є отримання охоронних документів на них.

Для видавництва доцільним буде отримання свідоцтва про державну реєстрацію авторського права на твір та свідоцтва про реєстрацію торговельної марки. Для набуття прав на зазначені об'єкти інтелектуальної власності необхідно подати відповідні заявки до Національного органу інтелектуальної власності. Також необхідною є процедура оцінювання вартості прав на зазначені об'єкти інтелектуальної власності. Обов'язковим є застосування витратного підходу, а для внесення інтелектуальної власності до статутного капіталу використовують методи дохідного підходу.

Наступним варіантом стратегії є стратегія ліцензування, тобто укладання авторських договорів. Далі розглянемо ситуації, при яких можуть бути укладені авторські договори.

Окрім оглядачів-аналітиків та випускаючих редакторів, які працюють на підприємстві видавничої галузі на постійній основі, до роботи можуть залучатися і сторонні фахівці: фотографи, художники, ілюстратори, дизайнери поліграфії та інші. При цьому передача авторських прав на результати їх творчої діяльності повинна відбуватися за авторським договором про передачу виключних прав або за авторським договором про передачу невиключних прав.

Так, наприклад, при укладанні між фотографом та видавництвом авторського договору про передачу виключного права на використання фотографічного твору фотограф передає видавництву право використовувати цей твір певним способом. Також видавництво отримує право дозволяти або забороняти використання твору іншим особам. Немайнові авторські права залишаються за фотографом.

Ще одним випадком укладання авторського договору може стати взаємодія із замовником на створення твору, якщо видавництво надає послуги інформаційного характеру (наприклад, складання аналітичних оглядів). У цьому випадку укладається договір про створення за замовленням і використання твору, відповідно до якого майнові права на твір переходять замовнику, а видавниче підприємство отримує грошову винагороду.

Якщо у цьому договорі відсутні положення щодо передачі (відчуження) майнових прав на створений за замовленням об'єкт авторського права до однієї із сторін цього договору, то майнові права на відповідний об'єкт належатимуть сторонам договору спільно [6].

Відзначимо, що грошова винагорода за створення твору за замовленням зазвичай здійснюється у вигляді паушального, тобто одноразового платежу.

У випадку, якщо об'єкт авторського права, створений в умовах видавничого підприємства, буде переопублікований іншим виданням (наприклад, підбірка фотографічних творів), то доцільно укласти договір про передання (відчуження) виключних майнових прав. Виплата винагороди може здійснюватися як у формі паушального платежу, так і у формі роялті.

Найбільш розповсюдженим видом авторського договору, який застосовується в умовах видавничої діяльності, є видавничий. Відповідно до нього видавництво отримує майнові авторські права на літературний твір та зобов'язується його видати певним тиражем. Автор отримує грошову винагороду, розмір якої визначається договором.

Укладання авторського договору про передачу майнових прав також потребує реєстрації авторського права на твір (отримання свідоцтва), а також визначення вартості прав, тобто проведення їх оцінки.

Етап захисту прав інтелектуальної власності виникає у випадку їх порушень. Основні заходи та управлінські рішення, які приймаються на даному етапі, полягають у відстежуванні порушених прав інтелектуальної власності, недопущенні плагіату як з боку сторонніх організацій, так і працівниками компанії, виборі форми захисту прав інтелектуальної власності (неюрисдикційна або юрисдикційна).

Етап утилізації розглядати не доцільно у зв'язку з неактуальністю для об'єктів авторського права на підприємстві видавничої галузі.

Таким чином, прийняття управлінських рішень здійснюється на всіх етапах життєвого циклу об'єкта права інтелектуальної власності. У даній роботі стратегії управління інтелектуальною власністю були адаптовані до умов

діяльності підприємства видавничої галузі. Для такої категорії підприємств рекомендовано обрати стратегію ліцензування (укладання авторських договорів) та внесення майнових прав інтелектуальної власності до статутного капіталу.

Література

1. Семенова В. Г. Складові системи управління інтелектуальною власністю підприємств. *Економіка: реалії часу*. 2015. № 3 (19). С. 159-165.
2. Щербаченко В., Wnuk J. Управление интеллектуальной собственностью предприятия в контексте концепции жизненного цикла. *Zarządzanie w rozwoju organizacji wybrane problemy*. Krakow: Redakcja Naukowa, 2016. С. 175-186. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/49444/5/intellectual_capital.pdf
3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України 15.12.1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
4. Цибульов П. М. Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. К.: «Інст. інтел. власн. і права», 2005. 108 с.
5. Дергачова В. В., Пермінова С. О. Інтелектуальна власність: Навч. посіб. НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.
6. Зразки договорів у сфері авторського права і суміжних прав. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=ukUA&isSpecial=True&id=b0200e25-efe4-4e97-97d6-1311db749de3&title>

Наукове видання

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ЗА МАТЕРІАЛАМИ IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (24-25 березня 2022 року) Дніпро-Київ

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Видавець ТОВ «ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «ЮРСЕРВІС»
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, буд. 39
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 6550 від 20.12.2018